

STICHTING MENNO VAN COEHOORN

OPGERICHT 18 APRIL 1932 BESCHERMHEER PROF. MR. PIETER VAN VOLLENHOVEN

Secretariaat: Mariaplaats 51, 3511 LM Utrecht, tel. 030 - 231 22 30
E-mail: info@coehoorn.nl, website: www.coehoorn.nl

Toelichting Google Earth bestand Nieuw Hollandse Waterlinie Versie 4.0 – 1 december 2011

Stichting Menno van Coehoorn

De Stichting Menno van Coehoorn stelt zich ten doel de instandhouding en de herkenbaarheid te bevorderen van voormalige verdedigingswerken en de daarbij behorende of andere militair-historische infrastructuur (o.a. linies, stellingen en bouwwerken) in Nederland of daarbuiten, in het laatste geval mits met een Nederlands verleden. Daarmee wil de stichting een bijdrage leveren aan het behoud van militair-cultureel erfgoed en aan het begrip voor historie, kunst en natuur.

Algemeen

Dit bestand bevat de inventarisatie van objecten van de Nieuw Hollandse Waterlinie (later Oostfront Vesting Holland) in de periode van 1815 tot 1940.

Doel van het bestand is tot in detail inzicht te geven in de opbouw van de linie uit het oogpunt van bescherming, studie of ten behoeve van planologen en ontwerpers.

Hoewel het bestand met de uiterste zorg is samengesteld zijn afwijkingen of omissies niet uit te sluiten. Elke volgende versie bevat verbeteringen ten opzicht van eerdere versies. Aanbevolen wordt eerdere versies niet meer te gebruiken.

Wijzigingen ten opzicht van voorgaande versies

Zie bijlage 1

Openen en bewaren van het bestand in Google Earth (GE)

Aanbevolen wordt het Google Earth-bestand zelf op schijf op te slaan. Het bestand blijft dan ongewijzigd beschikbaar zonder risico op onbedoelde wijzigingen in het programma GE.

Het bestand kan op twee manieren worden geopend:

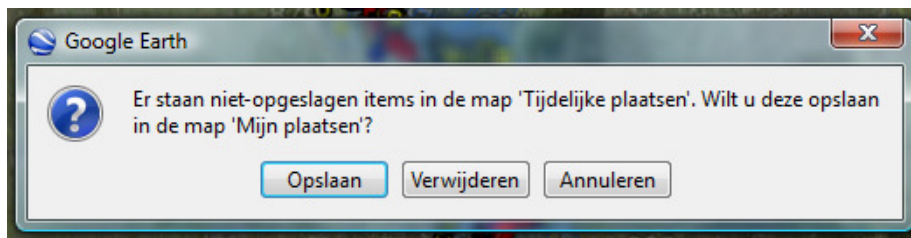
1. door te dubbelklikken op het bestand (GE wordt dan automatisch gestart);
2. door vanuit het programma GE het bestand via 'bestand' en 'openen' te openen.

Het openen is vergelijkbaar met de manier van werken in Word of Excel.

Het bestand zal bij openen komen te staan in de map 'tijdelijke bestanden'. Deze map is te vinden aan de linkerkant van het GE-scherm.

Om het bestand in GE te behouden verdient het aanbeveling het bestand te plaatsen in de bovenliggende map 'mijn bestanden' van GE. Dit kan door te knippen en te plakken of te kiezen bij het afsluiten van GE voor 'opslaan' (zie figuur 1). Het bestand wordt dan door GE automatisch opgeslagen in de programmamap van GE. Deze GE-map staat op een andere locatie dan de schijfmap waarin het bestand eerder door u zelf is opgeslagen).

In afwijking van bijvoorbeeld Word wordt dus het oorspronkelijke, zelf op schijf opgeslagen bestand niet gewijzigd bij het sluiten van het programma.

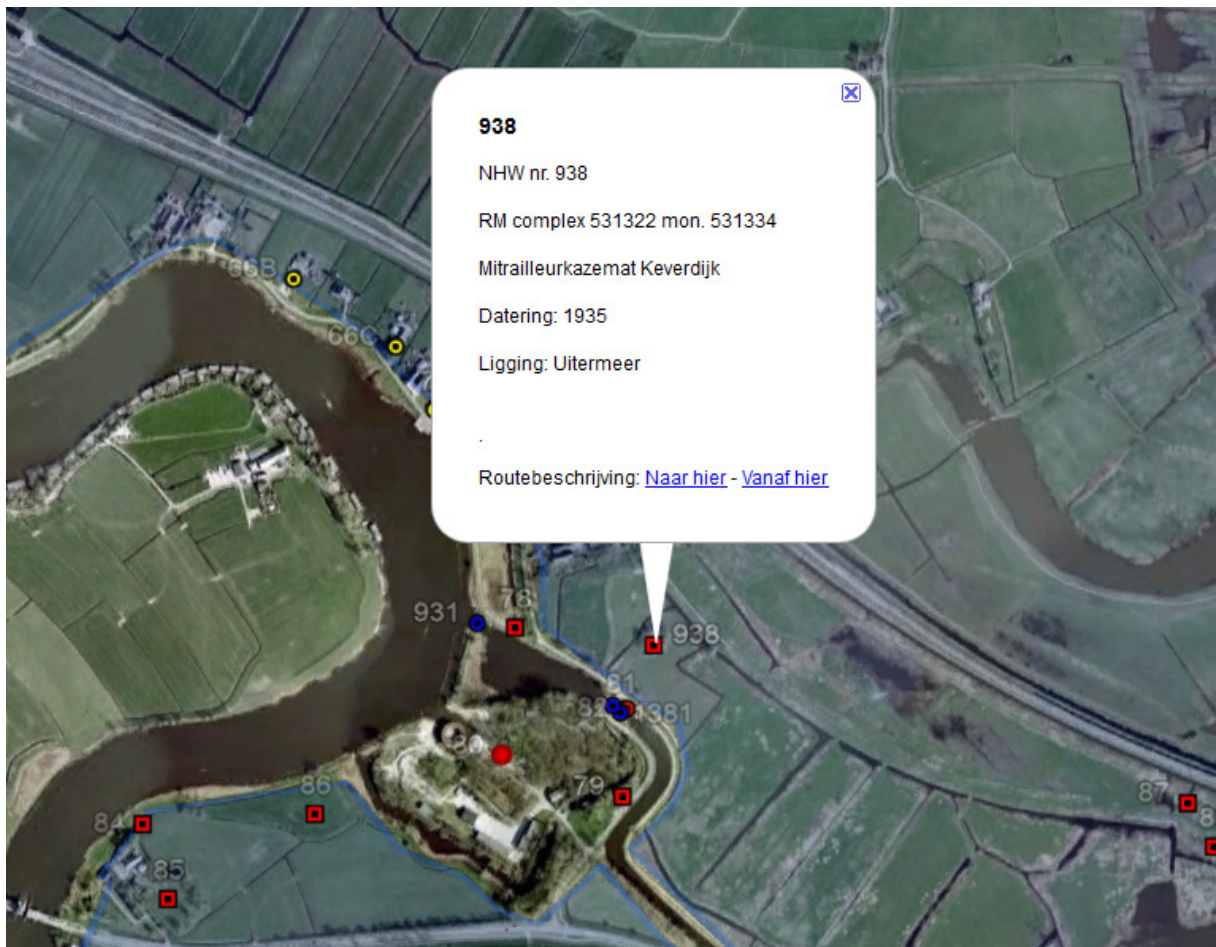
Figuur 1: popup-scherm bij afsluiten GE

NB

Eerdere versie(-s) van het bestand kunnen uit de map 'mijn plaatsen' worden verwijderd door deze versie met de linkermuisknop aan te klikken en met de rechtermuis te kiezen voor verwijderen.

Bediening

Het aanklikken van een plaatsmarkering geeft informatie over het betreffende object (zie figuur 1).

Figuur 2: schermafdruck met voorbeeld van popup-scherm van NHW-object nr. 938

Selecteren:

Figuur 3 geeft inzicht in de wijze waarop:

- de categorieën van objecten, vlakken of lijnen die tegelijk of afzonderlijk geselecteerd kunnen worden;
- selecteren van het totaal (hoofdmap) geschiedt, namelijk door het bovenste vakje links van de hoofdmap 'MvC Nieuw Hollandse Waterlinie' aan te klikken. Ook kan ervoor gekozen worden per submap te selecteren;
- dat een (sub-)map open- en dichtgeklapt kan worden door op de '+' of de '-' te drukken.

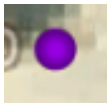

NB

- Het niet selecteren van de inundatiekommen vergemakkelijkt het bekijken van de informatie van andere objecten.
- In het overzicht zijn twee mappen met 'nader uit te werken' of 'verdwenen objecten'. Deze mappen bevatten in afwijking tot de andere mappen verschillende categorieën van objecten.
- Bij het openklappen van een submap verschijnen de afzonderlijke objecten in die map.

Figuur 3: overzicht categorieën van objecten, vlakken of lijnen

Legenda

beschermd	beschermde status onbekend	niet meer bestaand	categorie
			vestingstad fort of werk batterij wapenplaats
			batterij-schuilplaats kazemat VIS kazemat G kazemat S waarnemingspost schuilplaats 1915-1918 groepsschuilplaats 1939-1940 stelling / loopgraaf vechtwagenhindernis arsenaal of magazijn kruitkelder schietbaan drinkwaterreservoir
			waterbeheersingwerk brug houten huis of houten boerderij houten loods militaire (opzichters-)woning

	gedekte weg
	inundatiekom
	inundatiekanaal of tankgracht
RM	rijksmonument
PM	provinciaal monument
GM	gemeentelijk monument
650A (4629)	objectnummer NHW - tussen haakjes: door de RCE gehanteerd nummer

Bronnen

Auteur	Titel	Uitgever	Plaats	Jaar	ISBN
BRAND, HANS en JAN (red.)	De Hollandse Waterlinie	Veen	Utrecht / Amsterdam	1986	ISBN 90 204 2533 1
GAAG, ARIE van der	Fort bij Rijnauwen	Henk Reinders	Bunnik	1990	-
KOEN, D.T.	Vizier op Fort Voordorp	Fort Voordorp	Groenekan	1998	-
KOEN, D.T.	Objectbeschrijvingen van de Nieuw Hollandse Waterlinie (rapport)	Provincie Utrecht	Utrecht	2000	-
KOEN, D.T.	Een onuitdoofbaar vuur (betonnen verdedigingswerken in de Nieuwe Hollandse Waterlinie)	Reinders	Bunnik	1995	ISBN 90 72507 21 5
KOEN, DOUWE e.a.	Versteende ridders	Blauwdruk	Wageningen	2009	ISBN 978 90 75271 362
KOPPERT, Ing. G.	De forten rond Utrecht	Matrijs	Utrecht	1987	ISBN 90 70482 07 0
LEEGWATER, D.C.	Fort bij Rijnauwen	Stichting Menno van Coehoorn / De Walburg Pers	Utrecht	1995	ISBN 90 6011 954 1
MATSIER, NICOLAAS / KEYSER, CARL de / SCHEPEL, SELMA	De Nieuwe Hollandse Waterlinie	Waanders	Zwolle	2001	ISBN 90 400 9553 1
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)	Monumentbeschrijvingen NHW	RCE	Amersfoort	2010 2011	-
SCHURING, HARRY	Langs de Linie	ANWB	Den Haag	2008	ISBN 978 90 18 02689 9
STEENBERGEN, CLEMENS / ZWART, JOHAN van der / GROOTENS, JOOST	Atlas Nieuwe Hollandse Waterlinie	010	Rotterdam	2009	ISBN 978 90 6450 608 6
TEMPELMAN, LEX / WILL, CHRIS	De Nieuwe Hollandse Waterlinie in vogelvlucht	Nationaal Project Nieuw Hollandse Waterlinie	Utrecht	2009	ISBN 978 94 90161 01 9
VISSER, H.R. / WIERINGEN, J.S. van	Kazematten in het interbellum	Buijten & Schipperheijn / Stichting Menno van Coehoorn	Amsterdam / Utrecht	2002	ISBN 90 5881 065 8
WILL, CHRIS	Sterk Water	Matrijs	Utrecht	2002	ISBN 90 5345 204 4

Bijlage 1

- Versie 2.0 De legenda is fors gewijzigd. Niet alleen zijn de plaatsaanduidingen verkleind maar ook kan aan de kleur worden afgelezen welke objecten zijn beschermd. Per beschermd object is het monumentnummer aan de beschrijving toegevoegd.
- Versie 3.0 Een aantal objecten zijn toegevoegd en van een aantal objecten is de beschermde status gewijzigd.
- Versie 4.0
- Benamingen van de schuilplaatsen 1915-1918 tussen Fort Rijnauwen en Fort Vechten gecorrigeerd van 'groepsschuilplaatsen' in 'schuilplaatsen'.
  - Lekkanaal/Overeindse Weg: extra informatie toegevoegd aan de objectenbeschrijvingen. Tevens toegevoegd de objecten: koepelkazemat Plofsluis; twee funderingsplaten Overeindse Weg en 1 paalfundering oostelijk van het Lekkanaal.
  - Benaming map 'verdwenen objecten' is gewijzigd in 'gesloopt'; tevens is de map gesloopt onderverdeeld in submappen per objectcategorie.
  - Toegevoegd zijn de objecten 2160 t/m 2199.
  - De tekst van de mitrailleurkazematten in de pijlers van de boogbrug te Vianen (nr. 1049) is aangepast n.a.v. inbreng door Stichting Boogbrug Vianen.
  - Legenda is vereenvoudigd: beschermde waterbeheersingwerken worden nu weergegeven door een rood bolletje (dit was een blauw bolletje).